

Støðan versnað hjá flóttafólkum

— Verða ofta send aftur til pínung ella avrætting, stendur í ársfrágreiðingini hjá Amnesty International, sum viðger mannarættindabrot í 129 londum.

Ongantið fyrr hevur AI havt so nógu lond at hugsa um.

Ársfrágreiðingin hjá Amnesty International 1987 greiðir frá, hvussu túsundtals menn, kvinnur og børn hava verið offur fyri mannarættindabrotum, tí stjórnir í øllum hugsaði «litum» hava fongslað borgarar, ið høvdu aðra áskoðanir enn tær góðkendur. Ella tær hava framt órættvis sakarmál móti teimum og mangan fongslað teir, uttan so mikið sum at seta teir fyri rættin. Viðurskiftini í fongslunum eru ofta so ræðulig, at vit skilja tað ikki. Ofta «hvørva» fólk ella verða pind. Fólk verða bukað og meiðslað og tikin av døgum á ræðuligan hátt: steinað, hálshegð, hongd, skotin, gassað, eittrað ella við ravmagni.

Flóttafólkini

Frágreiðingin, sum er 400 síður, gevur ein saman-drátt av arbeiði Amnesty International's í 1986 og greiðir gjølla frá viðurskiftunum í 129 londum, størsta talið higartil.

Í fororðinum verða trupulleikarnir hjá flóttafólki, ið eru flýdd undan atsókn um allan heimin, viðgjörðir. Dentur verður lagdur á, at Amnesty International er ikki ein felagsskapur, ið tekur sær av flóttafólki. Men roynt verður at tryggja, at stjórnir virða ta grundreglu, at eingin má verða sendur aftur til lond, har grund er til at rokna við, viðkomandi verður fongslaður sum samvitskufangi, pindur ella avrættaður.

Amnesty International sigur, at nógvar stjórnir eru vorðnar ágrýtnari at sýta flóttafólki frískjól, heldur enn at royna at

steðga teimum atsókn, ið noyddu fólk at flýggja. Altjóða verndin av flóttafólki er vorðin torførari seinastu árin, av tí at stjórnirnar eru ikki so fúsar at veita frískjól, sum tær vóru fyrr.

Hvussu ómetaliga stórir trupulleikarnir eru, sæst av, at síðan miðuna av 1970-árunum eru flóttalög av flóttafólki ríknar úr meira enn 30 londum undan atsókn, og flóttafólk teljast í milliónum.

Frískjól

Flestu stjórnirnar góðkendu sum grundreglu, at fólk, sum søkja um frískjól, eiga ikki at verða send aftur til lond, har tey kunnu rokna við at verða fongslað sum samvitskufangar, pind ella avrættað. Men alt ov ofta verður fært fram, at ov nógv verður gjørt av, tá flóttafólk greiða frá vandanum, tey eru í. Serliga í Vestur-Europa og Norður-Amerika tykist sum lyndi hevur verið at døma alt fleiri umsóknir um frískjól sum ógrundaðar. Álvargsligir vandi er fyri, at hetta kann føra til órættvisar og tilvildarlígar avgerðir.

Men Amnesty International leggur dent á, at vandamálið er heimsfatarandi og nevnið dømi úr nógvum londum.

Nøkur dømi

Í 1986 visti franska stjórnin sponskum baskum av landinum og sendi

teir aftur til Spania. Teir greiddu seinni frá, at teir vórðu pindir, meðan teir sótu í varðhaldi, og læknafrágreiðingar stuðlaðu hesum ákærum.

Í USSR sótu fólk, ið høvdu verið aftursend úr Finnlandi, framvegis í fongsl í 1986, og sama var við ymenum, ið vórðu «burturvistir úr USSR til Suður-Yemen.

Í syðra parti av Afrika vistu myndugleikarnir í Botswana einum politiskum flóttamanni aftur til Zimbabwe, haðani hann var komin. Hann sat framvegis í fongsl, uttan ákæru ella dóm, við árslok í 1986.

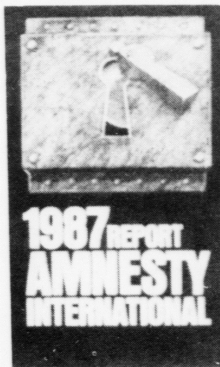
Í USA vórðu limir í einum kirkjuligum felagsskapi, ið virkaði fyri, at flóttafólk fingi frískjól, dømdir. Felagsskapurin hevði alment tikið til orðanna móti innflytaralóg-unum í royndum sínum at veita eitt trygt frískjól fyri flóttafólk úr El Salvador og Guatemala.

So leingi brot verða framd móti mannarættindunum, fara fólk, hvørs liv eru lögð í oyði og næstingar fongslaðir, at halda fram við at sleppa sær um landamærk at finna trygd móti fongslung, pínung og deyða og atsókn um frá myndugleikunum í heiminum, sigur Amnesty International í ársfrágreiðingini.

Óheftur

Stórir dentur verður lagdur á, at felagsskapurin er óheftur og ikki arbeiðir móti nakrari landastjórn, men einans móti mannarættindabrotum. Amnesty International hvørki stuðlar ella arbeiðir móti nakrari polit-

Borghild Sjørðargard hevur umsett bókina um smágentuna Birnu, sum er finsk.

Hetta er fjórða bókina um hana, sum er komin á føroyskum. Hinar eru «Saman við Birnu», «Eitt ár hjá Birnu» og «Birna og vetrarbarnið».

Bøkur um finsk og fronsk børn

Bókadeildin hjá Føroya Lærarafelag hevur givið út tvær barnabøkur nú í vikuni.

Tær eru «Børnini í Vernet» hjá Bodil Hagbrink og «Birna, ein smágenta» hjá Kristiina Louhi.

Bøkurnar kosta 75 og 30 kr. Tær eru innbundnar og litprentaðar. Limir í Barnabókaklubbanum fáa bøkurnar sendandi. Tey, sum eru tvey, trý og fyra ár fáa «Birnu» og hini fáa «Børnini í Vernet».

Limirnir fáa «Børnini í Vernet» fyri 60 kr. Eru tvey systkin í sama húsi, annað til dømis tvey ár og hitt seks, fáa tey báðar bøkurnar fyri tilsamans 80 kr.

Limatalið í Barnabókaklubbanum veksur støðugt og var hósdeginn komið upp á 621. Higartil eru komnar 18 bøkur.

Børnini í Vernet

Bodil Hagbrink

Bodil Hagbrink er eisini kend í Føroyum. Bók hennara «Børnini í Sámalandi» kom á føroyskum í 1980. Hon var um børnini í Kautokeino í Norður-Noregi.

Vernet hinvegin er ein bygd í Suður-Fraklandi. Elin Súsanna Jacobsen hevur týtt bókina um børnini í Vernet.

Tá klokkan er tvey er hon eitt

Í nátt fáa vit tíman aftur, vit mistu 29. mars. Tí klokkan tvey fer summartíðin úr gildi og tá skal klokkan flytast aftur ein tíma, so hon bara er eitt.

Og Landsstýrið hevur longu avgjørt og kunngjørt, at eisini í 1988 skulu vit hava summartíð:

Við heimild í § 1 í lógtingslóg nr. 66 frá 21. mai 1980 um summartíð hevur landsstýrið fyrirsétt:

§ 1. Frá 27. mars 1988 kl. 01.00 verður klokkið broytt og sett til kl. 02.00.

§ 2. Henda tíðarrokning fer úr gildi tann 25. september 1988 kl. 02.00, og verður klokkan tá sett ein tíma aftur. Tann farni tímin verður í tíðarrokning tilsílaður sum kl. 01.00 A og tann komandi sum kl. 01.00 B.